Καλλιτεχνικὴ Θεάτρου

ΘΕΑΤΡΟΝ ΕΘΝΙΚΟΝ

ΣΑΙΞΠΗΡ: «Ἀντώνιος καὶ Κλεοπάτρα»

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ κ. ΠΕΡΣΕΩΣ ΑΘΗΝΑΙΟΥ

Θεωρεῖται ἀπὸ τὶς καλλίτερες δημιουργίες τοῦ μεγάλου καὶ ἀθάνατου συγγραφέως ὁ «Ἀντώνιος καὶ ἡ Κλεοπάτρα». Γράφτηκε σὲ μιὰ περίοδο ἀκμῆς καὶ στὴ σειρὰ τῶν πιὸ μεγάλων τραγωδιῶν του. Κύριο πρόσωπο ὁ περίφημος γιὰ τὴ σκανδαλώδη, θορυβώδη ζωή του, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸν ἀτίθασο χαρακτῆρα του δοξασμένος ὡς τὶς τελευταῖες του στιγμὲς Μάρκος Ἀντώνιος. Διαβάζοντας τοὺς παράλληλους βίους τοῦ Πλουτάρχου, ὁ δραματουργὸς γοητεύθηκε ἀπὸ τὸν ἄντρα αὐτόν. Μορφὴ ὑπερήφανη, ἔδωσε πολλὰ στὴ Ρώμη. Δήμαρχος στὴν ἀρχή, ὑπεστήριξε εἰλικρινὰ τὸν Καίσαρα καὶ εἶναι αὐτὸς ποὺ ἑτιμώρησε τοὺς δολοφόνους του Βροῦτον καὶ Κάσσιον. Ὁ Πλούταρχος ἱστορεῖ τὰ ἑπόμενα γεγονότα, ποὺ γίνονται πηγὴ τοῦ ἔργου τοῦ Σαίξπηρ. Τρία κύρια πρόσωπα τὸν ἐνδιαφέρουν περισσότερο. Ὁ Ἀντώνιος, ὁ Ὀκτάβιος Καῖσαρ καὶ ἡ Κλεοπάτρα. Τὰ ὑπόλοιπα πλαισιώνουν τὸ δρᾶμα, ὅπως πλαισίωσαν καὶ στὴν πραγματικότητα τὸ βίο τῶν ἡρώων του.

Σύγκρισι; Γίνεται ἔμμεσα. Ὁ ἀναγνώστης ἢ ὁ θεατὴς τοῦ ἔργου σκέπτεται καὶ συγκρίνει. Φλογισμένη ὕπαρξι ὁ Ἀντώνιος, ἐρωτύλος καὶ ἄξιος στρατηγὸς καὶ αὐτοκράτωρ, σεμνός, συνετὸς καὶ ἄξιος στρατηγός, ὁ ἀνηψιὸς τοῦ Ἰουλίου Καίσαρα, ἔφτασε νὰ γίνῃ ὑπέρτατος ὅλων. Ἐπάνω ἀπ' ὅλα ὁ Ἀντώνιος καὶ ὁ ἔρωτάς του πρὸς τὴν παμπόνηρη Κλεοπάτρα ποὺ θέλοντας μετὰ τὴ δολοφονία τοῦ Ἰουλίου Καίσαρα νὰ σταθῇ, κατώρθωσε μὲ τὴ συμβουλὴ τοῦ ἀπεσταλμένου τοῦ Ἀντωνίου, Δέλλιου, νὰ περιπλέξῃ σ' ἕναν θανατικὸν ἔρωτα τὸν ἐπιπόλαιο Ἀντώνιο, πρᾶγμα τὸ ὁποῖο καὶ ἐκμεταλλεύθηκε ἡ ἀντίθετη μερίδα τοῦ Ρωμαϊκοῦ λαοῦ, κατηγορῶντας τον ὡς ἐχθρὸ τῆς πατρίδος. Ἀρχηγὸς τῆς μερίδας αὐτῆς ὁ ἀνηψιὸς τοῦ Ἰουλίου Καίσαρα, φίλος κατ' ἀρχὴν καὶ συμπολεμιστὴς τοῦ Ἀντωνίου, καὶ τελευταίως, καὶ ἀδελφὸς τῆς γυναίκας του Ὀκταβίας.

Αὐτὴ ἡ δραματικὴ ἱστορία ἔδωσε ἀφορμὴ στὴ συγγραφὴ τοῦ ἱστορικοῦ αὐτοῦ ἔργου. Τὸν Μάρκο Ἀντώνιο τὸν ξανασυνάντησε ὁ Σαίξπηρ γράφοντας τὸν λαμπρό του «Ἰούλιο Καίσαρα». Δὲν τοῦ ἦταν καθόλου ἄγνωστος, λοιπόν. Πάντως, στὸ νέο του αὐτὸ ἔργο, ἡ μορφὴ αὐτὴ δίνεται μὲ τὰ πιὸ ζωντανά, τὰ πιὸ ἔντονα χρώματα, κι' εἶναι αὐτὴ ποὺ ἐνδιαφέρει περισσότερο, κι' εἶναι αὐτὴ ποὺ στηρίζει τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἔργου. Δὲν εἶναι λοιπὸν ἡ Κλεοπάτρα αὐτὴ ποὺ μᾶς ἐνδιαφέρει ἐδῶ, οὔτε φυσικὰ καὶ ὁ Ὀκτάβιος Καίσαρας. Ὁ Μάρκος Ἀντώνιος εἶναι ἡ βάσι ἀπὸ τὴν ὁποία ξεκίνησε ὁ Σαίξπηρ, κι' ἡ βάσι ποὺ στηρίζει τὸ ἔργο του. Ὁ Σαίξπηρ, προσπαθῶντας νὰ δώσῃ τὰ ἱστορικὰ γεγονότα «ἐν τῷ πλαισίῳ» ἀναζητᾶ νὰ ξεγυμνώσῃ στὸ ἔργο του τὶς ψυχὲς τῶν ἡρώων του. Καὶ δὲ μπορεῖ κανεὶς νὰ τοῦ ἀμφισβητήσῃ τὴν ἐπιτυχία. Οἱ ἥρωές του παραδίδονται στὴν κρίση τῶν θεατῶν, ποὺ εἶναι ἀναγκασμένοι νὰ δοῦν, νὰ μελετήσουν καὶ νὰ συγκρίνουν. Τὸ μοιραῖο σημεῖο γιὰ τὸν Ἀντώνιο, ἡ συνάντησί του μὲ τὴν Κλεοπάτρα στὴν Κιλικία, ὅταν νικηφόρος αὐτὸς στρατηγὸς ἐζήτησε τὴν ὑποταγή της, εἶναι ἁπλῶς ἡ αἰτία γιὰ νὰ κινηθῇ τὸ ἔργο, γιὰ νὰ στηθοῦν οἱ ἥρωες, γιὰ νὰ προβληθῇ ἡ μορφὴ τοῦ Ἀντωνίου. Ἀπ' αὐτὸ τὸ σημεῖο ἀρχίζει ἡ τραγωδία. Ἀπὸ τὸ σημεῖο τῆς ὑποταγῆς ὄχι πλέον τῆς Κλεοπάτρας πρὸς τὸν Ἀντώνιον, ἀλλὰ τοῦ δευτέρου πρὸς τὴν ὡραίαν καὶ ἁμαρτωλὴν βασίλισσαν τῆς Αἰγύπτου, ποὺ δὲν ἐδίστασε νὰ παντρευτῇ ἀκόμα καὶ τὸν ἀδελφόν της γιὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν ἐγωπάθεια καὶ τὸν ἐκφυλισμό της.

Δὲν θὰ ἐπεκταθοῦμε περισσότερο, ἀλλ' οὔτε καὶ τὴν ἱστορία θέλουμε στὸ σημειωμά μας αὐτὸ νὰ διαγράψωμε. Εἶναι ἀνάγκη ὅμως νὰ γίνῃ αὐτὸ γιὰ νὰ ὑπενθυμίσωμε στὸν ἀναγνώστη τόσο τὸ μῦθο τοῦ ἔργου, ὅσο καὶ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη τῶν πονηρῶν ἡμερῶν τῆς Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας, ὅπου τίποτε δὲν ἦταν βέβαιο διὰ τὴν αὔριο, κι' ὅπου ὁ κάθε ἄρχοντας ἦταν στὰ χέρια τῆς τύχης καὶ τοῦ μαχαιριδίου τοῦ ὑποβλέποντος «φίλου» του. Ἦταν ἀκόμα ἡ ἐποχὴ τῶν αὐτοκτονιῶν μὲ τὸ κάρφωμα στὰ σπλάγχα τοῦ ξίφους. Ἐνδειξι δειλίας ἢ ἡρωϊσμοῦ; Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ἠυτοκτόνησαν οἱ δολοφόνοι τοῦ Καίσαρα, Κάσσιος καὶ Βροῦτος, μ' αὐτὸ ὁ πιστὸς τοῦ Ἀντωνίου, Ἔρως, μ' αὐτὸ κι' ὁ ἴδιος ὁ Ἀντώνιος, ὅταν τὸν πληροφοροῦν ψευδῶς, κατὰ παραγγελίαν τῆς Κλεοπάτρας, ὅτι εἶχεν αὐτοκτονήσει... Μονάχα ἡ τελευταία δὲν πεθαίνει μὲ μαχαιρίδιο... Στὴν Αἴγυπτο ὑπῆρχε ὁ τρόπος τοῦ γλυκοῦ, χαμογελαστοῦ θανάτου τοῦ μικροῦ φιδιοῦ... Τὰ δύο κύρια πρόσωπα τοῦ ἔργου ἐξαφανίζονται ἀπὸ τὴν ἱστορία καὶ ἀπὸ τὴ σκηνή. Μονάχα ὁ Καίσαρας, νικητὴς πειά, στέκεται συλλογισμένος ἀπὸ ὅ,τι εἶχε συμβῆ. Ἐμπρός του πειὰ δὲν ὑπῆρχε κανένα ἐμπόδιο...

Ἀκόμα πρέπει νὰ ποῦμε, πὼς ὁ σκηνοθέτης τοῦ σημερινοῦ ἔργου, ὁ Ἀλέξης Σολωμός, παρεξηγῶντας πιθανὸν τὸ πρόσωπο τῆς Κλεοπάτρας, ἀνέθεσε τὴν ἑρμηνεία τοῦ ρόλου στὴ μοναδικὴ τραγῳδὸ τὴν Ἄννα Συνοδινοῦ. Τὰ μέτρα ὅμως τῆς ἠρωΐδας δὲν ταιριάζουν μὲ τὴν ἑρμηνεύτρια. Ἴσως ἀκόμα ἡ Ἄννα Συνοδινοῦ νὰ μὴν ἀφωμοίωσε ὅσο ἔπρεπε τὴν Κλεοπάτρα. Ἕνα εἶναι γεγονός: Δὲν μπόρεσε νὰ στήσῃ τὴν Κλεοπάτρα ὅσο ἔπρεπε γιὰ νὰ πείσῃ. Φταίει γενικὰ ἡ διάπλασι τῆς καλλιτέχνιδος, φταίει ὁ τρόπος τῆς ἀποδόσεως; Φταίει τὸ ὑπερδραματικὸ πολλὲς φορὲς ὕφος, ποὺ θύμισε ἑλληνικὴ τραγῳδία; Ἡ Συνοδινοῦ δὲν ἔδωσε μὲ εἰλικρίνεια, μὲ ἀλήθεια τὴν Κλεοπάτρα. Ἂν τὴν παρεξήγησε μὲ τὴν Ἰουλιέττα, αὐτὸ δὲν τολμοῦμε νὰ τὸ σκεφτοῦμε. Γιατὶ ἂν κατὰ κάποιο τρόπο τὰ δύο αὐτὰ Σαιξπηρικὰ ἔργα ἔρωτα, ἔχουν κάποια ὁμοιότητα στὴν κατάληξί τους, ἐν τούτοις, διαφέρουν στὸν χαρακτῆρα τους. Ὁ Ρωμαῖος καὶ ἡ Ἰουλιέττα ἀκόμα καὶ σήμερα προκαλοῦν τὰ δάκρυα τῶν ξένων στὴ Βερόνα. Καὶ τὰ λουλούδια εἶναι πάντα φρέσκα ἐπάνω ἀπὸ τὸ μάρμαρο τοῦ τάφου τῆς Ἰουλιέττας. Ὅμως ὁ Ἀντώνιος κι' ἡ Κλεοπάτρα εἶναι ἡ προσωποποίησι τοῦ ἐκφυλισμένου, τοῦ μανιακοῦ καὶ μέχρι θανάτου ἔρωτα. Γιὰ τὸν ἔρωτα αὐτὸν ξεχάστηκε ὁλότελα ὁ ἡρωϊσμὸς κι' ὁ πατριωτισμὸς τοῦ Ἀντωνίου, γιὰ τὸν ἔρωτα αὐτὸν ξεχάστηκε μιὰ γυναίκα ποὺ ὑπέφερε μακρυά του, ἡ λαμπρὴ Ὀκταβία. Γι' αὐτόν, τὰ μεγάλα συμφέροντα τῆς πατρίδας. Ἡ Ἄννα Συνοδινοῦ δὲν κατώρθωσε νὰ δώσῃ τὴν ἀπόλυτη θηλυκότητα, τὴν ἐλιγμικὴ πονηρία ποὺ χρειαζόταν, τὸ μοιραῖο στοιχεῖο, τὸν ἐγωπαθῆ κι' ἐρωτύλο τύπο ποὺ φτάνει στὸ παρανοϊκὸ ἀλλὰ καὶ τὴν αὐταρχικότητα μιᾶς τραγῆς βασίλισσας, ὅπως ἦταν ἡ Κλεοπάτρα. Περιωρίσθηκε, πιθανόν, μὲ τὴ διδασκαλία τοῦ σκηνοθέτη, σὲ μιὰ μέση κατάστασι, αὐτὴ ποὺ ἴσως νάφταναν νὰ δώσουν οἱ δυνάμεις της. Δὲν μπόρεσε νὰ μᾶς πείσῃ οὔτε γιὰ τὸν θανατικὸ αὐτὸ ἔρωτά της, τὸν σαρκικό, ἀλλ' οὔτε καὶ γιὰ τὶς βλέψεις της, τὶς ἐσώτερες, τὶς πονηρές, νὰ κάνῃ ὑποχείριο τὸν Ἀντώνιο γιὰ νὰ κερδίσῃ τὸ θρόνο της.

Ἀλλὰ καὶ ὁ Θάνος Κωτσόπουλος δὲν εὐτύχησε ἀπόλυτα. Παρ' ὅλες του τὶς φιλότιμες προσπάθειες δὲν πλησίασε τὸ ὕψος τοῦ δύσκολου ρόλου του. Εἶχε στιγμὲς ποὺ ἔδειξε τὸ μεγαλεῖο τοῦ ἄντρα, τὴν ἀνωτερότητα τῆς ψυχῆς του, ὅμως στὸ χρόνο τοῦ ἔρωτα ἔπεφτε σὲ βαθμὸ ποὺ κατέστρεφε τὰ προηγούμενα.

Σημάδι κακῆς διδασκαλίας εἶναι καὶ ὁ τρόπος ἑρμηνείας τοῦ Ὀκτάβιου Καίσαρα ἀπὸ τὸν ἐκλεκτὸ ἠθοποιό, τὸν Πέτρο Φυσσούν. Διερωτήθηκα πολλὲς φορές, πῶς ἕνας ἀσθενικός, ἀδέβαιος κι' ἀναποφάσιστος Ὀκτάβιος Καίσαρας, ὅπως τὸν ἀπέδωσε ὁ καλλιτέχνης, ἀντίθετα πρὸς τὴν πραγματικότητα, ἔφτασε νὰ νικήσῃ ἕναν Ἀντώνιο, νὰ φτάσῃ στὰ ὑψηλότερα σημεῖα τῆς δόξας. Πίστευσα ἀκόμα πὼς ὁ κ. Φυσσοῦν βρέθηκε ἀρκετὲς φορὲς ἔξω ἀπὸ τὸ κλίμα τοῦ ἔργου καὶ τοῦ ρόλου του. Λαμπρὴ Ὀκταβία στάθηκε ἡ Κάκια Παναγιώτου. Νομίζω πὼς ἀφωμοίωσε τὴ μορφή της ὅσο ἦταν δυνατὸ καλλίτερα. Σημειώνω ἐπίσης τὸν Λυκοῦργο Καλλέργη στὸ ρόλο τοῦ Αἰνόβαρβου, τὸν Θ. Μορίδη, ὡς Σέξτο Πομπήιο, τὸν Νίκο Καζῆ ὡς Ἔρωτα, τὸν Σπ. Ὀλύμπιο ὡς Διομήδη καὶ τὸν Ἄρη Βλαχόπουλο ὡς Λέπιδο. Ὅλοι οἱ ἄλλοι ὑπῆρξαν διακοσμητικὰ στοιχεῖα τῆς τραγῳδίας.

Μιὰ παρατήρησι ἀκόμα. Θὰ μποροῦσε νὰ μοιρασθῇ κανονικὰ ὁ χρόνος τῆς τραγῳδίας. Εἶναι πολὺ κουραστικές, αὐτὲς οἱ πολυάριθμες ἀλλαγὲς τῶν ἱστορικῶν γεγονότων τοῦ ἔργου, ἐφ' ὅσον τὸ Ἐθνικὸ δὲν διαθέτει περιστροφικὴ σκηνή. Ἡ κούρασι τοῦ θεατή, ὀπτικὴ καὶ σωματική, εἶναι εἰς βάρος πάντοτε τοῦ ἔργου. Πάντως τὰ σκηνικὰ τῆς κ. Μαρινέλλας Ἀραβαντινοῦ στάθηκαν ὡραιότατα. Ἐπίσης καὶ τὰ κοστούμια τοῦ κ. Ἀντ. Φωκᾶ εἶχαν θαυμάσιο γοῦστο. Τὸ μεταφραστικὸ μέρος χωλαίνει πολλὲς φορές. Ἄκουσα πὼς «ἡ ἐντολὴ διετάχθη...» ἐνῶ ἡ ἐντολὴ δίδεται, μιὰ καὶ ἐντέλλω καὶ διατάσσω εἶναι τὸ αὐτό. Κι' ἀκόμα μὲ ἐξένισε πολὺ ἐκεῖνο τὸ «μακάρι... ἀμήν» τοῦ Πομπήιου. Μπορεῖ νὰ εἶναι λέξις ἰουδαϊκὴ τὸ ἀμὴν καὶ νὰ τὸ παρέλαβαν ἀπ' αὐτοὺς οἱ Χριστιανοί. Δὲν γνωρίζουμε ὅμως τίποτε θετικὰ μὲ τὸ ἂν οἱ Ρωμαῖοι τὸ εἶχαν σὲ χρῆσι.

Ὡς θέαμα ἡ παράστασι στάθηκε ἐπιτυχὴς καὶ τὸ ἀνέβασμα ἔδειχνε φροντίδα κι' ἐπιμέλεια, παλιὰ ἄλλωστε γνωρίσματα τῆς Κρατικῆς μας Σκηνῆς.

ΠΕΡΣΕΥΣ ΑΘΗΝΑΙΟΣ

ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΠΥΡΚΑΪΩΝ Ἢ ΔΙΑΔΗΛΩΣΕΩΝ

Μία Δανικὴ ἑταιρεία κατεσκεύασεν ἕνα ἐπαναστατικὸν ὄχημα παροχῆς βοηθείας εἰς περιπτώσεις πυρκαϊᾶς ἢ συγκρούσεως, στηριχθεῖσα εἰς τὸ Βρεταννικὸν σασσὶ καὶ τὴν μηχανὴν Θόρνυκροφτ Νούμπιαν. Ὁ σωλὴν ἐκτοξεύσεως ὕδατος ἢ ἀφρώδους πυροσβεστικῆς ὕλης εἶναι εἰς τὴν ὀροφήν του

Ἐνδιαφέρουσα ἀνακοίνωσις εἰς καρκινολογικὸν συνέδριον

Οἱ ὄγκοι ἔχουν ὡρισμένην διορίαν

ΘΑ ΠΡΟΚΥΠΤΗ ΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΚΑΚΟΗΘΕΙΣ

Ὅλαι αἱ μέχρι τοῦδε ἀπόψεις ὡς πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν ὄγκων καρκίνου πρέπει νὰ θεωρηθοῦν ἀπό τινος ὡς «ξεπερασμέναι». Ἔστω καὶ ἂν μία πάθησις καρκίνου διαπιστωθῇ ἀμέσως μετὰ τὴν κλινικὴν διάγνωσιν καὶ ἀκτινογραφικῶς, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς «ἔγκαιρος διάγνωσις». Διότι ἤδη τὰ σημεῖον αὐτὸ ἐπέρασαν ἤδη τὰ τρία τέταρτα τῆς κακοήθους ἐξελίξεως, καὶ ὁ ἀσθενὴς ἐπλήγη ἐκ μεταστάσεων, αἱ ὁποῖαι λόγῳ τοῦ μικροῦ των μεγέθους, δὲν κινοῦν ἀκόμη τὴν προσοχὴν τοῦ ἰατροῦ. Εἰς τὸ καρκινολογικὸν συνέδριον τοῦ Μάϊντς, οἱ ἰατροὶ Δρ Ε. Κροκόβσκι καὶ Δρ Ε. Γκέρστενμπεργκ, ἀμφότεροι ἐκ τοῦ Ἰνστιτούτου ἀκτινοβολιῶν τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Δυτικοῦ Βερολίνου, προέβησαν εἰς δηλώσεις αἱ ὁποῖαι προεκάλεσαν αἴσθησιν σχετικῶς πρὸς τὰς πολυετεῖς ἐρεύνας ἐπὶ τοῦ πεδίου τοῦ καρκίνου. Ἀμφότεροι οἱ Γερμανοὶ ἰατροὶ διετύπωσαν τὴν ἔννοιαν «χρόνος διπλασιασμοῦ τοῦ ὄγκου», ἡ ὁποία ἐπιτρέπει τελείως νέαν ἑρμηνείαν εἰς τὴν διαδικασίαν ἀναπτύξεως κακοήθων ὄγκων. Κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα, ὁ Ροὺντολφ Βίρχωβ ὑπῆρξεν ἡ ἀφετηρία τῆς ὀρθῆς ἐκδοχῆς, ὅτι εἶναι χαρακτηριστικὴ διὰ τὸν ὄγκον τοῦ καρκίνου ἡ ἀχαλίνωτος πλήθυνσις τῶν κυττάρων. Δὲν ἦτο ὅμως γνωστὸς ὁ τρόπος πληθύνσεως καὶ οἱ νόμοι οἱ ὁποῖοι τὴν διέπουν. Οἱ δύο Γερμανοὶ ἰατροὶ διεπίστωσαν κατόπιν ἀκτινογραφικῶν, κλινικῶν καὶ στατιστικῶν ἐρευνῶν ὅτι ἡ ἀνάπτυξις ἑνὸς ὄγκου καρκίνου γίνεται διὰ σταθερῶν, συντελεστῶν οἱ ὁποῖοι δύνανται νὰ ὑπολογισθοῦν.

Ἔλαβον ὡς προϋπόθεσιν ὅτι ἕνα καρκινοπαθὲς κύτταρον διαχωρίζεται κάποτε εἰς δύο κύτταρα, αὐτὰ ἐκ νέου εἰς τέσσαρα, ἀργότερα εἰς ὀκτώ, δεκαὲξ κ.ο.κ. Ἤχθησαν δὲ εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ ἀπόστασις χρόνου μεταξὺ δύο κυττάρων γενικῶς εἶναι πάντοτε περίπου ἡ αὐτή. Ἐὰν λοιπὸν 1000 κύτταρα καρκίνου χρειάζωνται 60 ἡμέρας διὰ νὰ διπλασιασθοῦν, ἀκολουθοῦν κατόπιν αἱ περαιτέρω διπλασιάσεις, πάντοτε εἰς τὴν αὐτὴν χρονικὴν ἀπόστασιν. Ὁ χρόνος οὗτος διπλασιασμοῦ τοῦ ὄγκου δύναται νὰ ὑπολογισθῇ περίπου ἐκ τῶν προτέρων, πότε δηλ. δύναται νὰ φθάσῃ εἰς ἓν ὡρισμένον μέγεθος.

Ἐὰν ἡ καμπύλη χρόνου διπλασιασμοῦ ὀπισθοχωρῇ πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς ἀσθενείας, ὑπολογίζεται τότε πότε εἶχεν ἀρχίσει ἡ πάθησις. Οἱ δύο ἐρευνηταὶ ἠδύναντο διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ νὰ διαπιστώσουν ὅτι ἕνα καρκίνωμα π.χ. τῶν πνευμόνων, μόλις καταστῇ ὁρατὸν διὰ τῶν ἀκτίνων, ἔχει μίαν διάμετρον ἑνὸς ἑκατοστομέτρου, ἤδη ἐσημείωσε 30 διπλασιασμούς, τοιουτοτρόπως δὲ ἡ προ—κλινικὴ φάσις εἶναι τρεῖς φορὲς μεγαλυτέρα ἀπὸ ὅ,τι ἡ κλινικὴ τοιαύτη. Ἐκτὸς τούτου, προέβησαν εἰς τὴν σημαντικὴν ἀνακάλυψιν, ὅτι κάθε εἶδος καρκίνου ἔχει εἰδικὸν χρόνον διπλασιασμοῦ τοῦ ὄγκου — παραλλάσσει μεταξὺ 30 καὶ 200 ἡμερῶν — ὅτι δηλ. ὁ καρκῖνος τοῦ στομάχου, ἐντέρων, εἴτε τοῦ ἥπατος, ἐξελίσσεται μὲν κατὰ εἰδικὸν τρόπον, ἀλλὰ κατὰ διαστήματα τὰ ὁποῖα διέπονται πάντοτε ἐκ τοῦ αὐτοῦ νόμου.

Αἱ ἔρευναι τῶν ἰατρῶν Κροκόβσκι καὶ Γκέρστενμπεργκ ἀνοίγουν ἀπιθάνους δυνατότητας διὰ τὸ μέλλον. Τοιουτοτρόπως, θὰ δύναται π.χ. ἄνευ δυσκολίας νὰ ξεχωρισθοῦν καλοήθεις καὶ κακοήθεις ὄγκοι. Διότι ἐὰν ὁ χρόνος διπλασιασμοῦ ἑνὸς ὄγκου δὲν ἀνταποκρίνεται εἰδικῶς εἰς τὸν ὄγκον, δύναται νὰ ἀποκλεισθῇ μετὰ βεβαιότητος ὁ καρκίνος. Βάσει τοῦ χρόνου διπλασιασμοῦ θὰ δύνανται νὰ τεθοῦν περισσότερον ἐπιτυχεῖς προγνώσεις ὡς πρὸς τὴν ἐξέλιξιν τῆς ἀσθενείας τοῦ καρκίνου. Εἶναι ἐπίσης δυνατόν, κατόπιν χειρουργικῶν ἐπεμβάσεων, νὰ παρακολουθῆται ἡ σύνθεσις τῶν μεταστάσεων. Οἱ ἰατροὶ ἐπιστοποίησαν τέλος ὅτι οἱ ὄγκοι οὗτοι δὲν αὐξάνουν ἀποτόμως ὡς ἐπιστεύετο ἕως τώρα, ἀλλὰ ἔχουν, μετὰ τὴν διάγνωσιν, τὴν αὐτὴν ἐξέλιξιν πρὸς τὸν ἀρχικὸν ὄγκον. Ἐὰν λοιπόν, κατόπιν μιᾶς ἐγχειρήσεως παρέλθῃ ὁ εἰδικὸς χρόνος διπλασιασμοῦ χωρὶς νὰ παρουσιασθοῦν μεταστάσεις, ὁ ἀσθενὴς θεωρεῖται ἰαθεὶς ὁριστικῶς.

ΠΕΤΕΡ ΚΛΑΙΝ

ΑΓΓΛΙΑ 1963

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 3ης ΣΕΛΙΔΟΣ

περὶ τοῦ σκυλοκαυγᾶ ὡς ποινικῶς κολασίμου. Μετὰ λόγου γνώσεως, δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, οἱ νομοδέται δὲν ἀνεφέρθησαν εἰς τὸν σκυλοκαυγᾶν, ἀναγνωρίζοντες αὐτὸν ὡς συμφυῆ πρὸς τὴν σκυλικὴν φύσιν καὶ ἑπομένως ἀκαταδίωκτον.

»Δὲν θὰ κουράσω τὸ Δικαστήριόν σας περισσότερον. Μίαν ἔκκλησιν ὀφείλω ν' ἀπευθύνω: Ἀποδώσατε δικαιοσύνην! Δὲν τὴν ἀναμένει μόνον ὁ Μαίτζορ, ὁ ὑπέροχος αὐτὸς κύων, ὁ ἀναμένων ἐκτὸς τῆς αἰθούσης ταύτης καὶ ἐντὸς κλωβοῦ τὴν ἐτυμηγορίαν σας. Μετὰ τῆς αὐτῆς συγκινήσεως τὴν ἀναμένουν καὶ ὅλοι οἱ κῦνες τοῦ Ἠνωμένου Βασιλείου, οἱ ὁποῖοι προσδοκοῦν νὰ ἀκούσουν, ὅτι ἡ χώρα αὐτή, ἡ ὁποία τόσον τοὺς ἀγαπᾶ καὶ τὴν ὁποίαν ἐπίσης τόσον ἀγαποῦν, δὲν θὰ τοὺς στερήσῃ τὸ δικαίωμα τοῦ σκυλοκαυγᾶ, τὸ ὁποῖον πηγάζει ἐκ τῶν φυσικῶν νόμων καὶ δὲν διώκεται ὑπὸ τῶν ἀνθρωπίνων!»

Ὁ δικαστὴς ἀπεφάνθη: «Ἰδόντες τὸν Νόμον. Καὶ σκεφθέντες. Ἐπειδὴ ὁ Νόμος ὁμιλεῖ περὶ ἐπιθέσεως σκύλων ἐναντίον ἀνθρώπων, αἰγῶν καὶ προβάτων, ἐπίσης καὶ χηνῶν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ περὶ σκύλων. Ἐπειδὴ οἱ σκύλοι ἐκ φύσεως ρέπουν εἰς τοὺς μεταξύ των καυγάδες. Διὰ ταῦτα. Δὲν δυνάμεθα νὰ χαρακτηρίσωμεν τὸν κατηγορούμενον ὡς ἐπικίνδυνον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 1871, ὡς ἐτροποποιήθη κλπ., κλπ. Καὶ ἀπαλλάσσομεν λόγῳ ἀμφιβολιῶν. Τὰς δαπάνας συμψηφίζομεν».

Ὁ δικαστικὸς κλητὴρ ἔσπευσε νὰ ἐλευθερώσῃ ἐκ τοῦ κλωβοῦ του τὸν μεγαλοπρεπῆ Μαίτζορ, ὁ ὁποῖος ἐγάυγισε χαρούμενος «γρούφ — γρούφ» καὶ ἐπήδησεν εἰς τοὺς φωτορεπόρτερς. Τὴν ἑπομένην ὅλη ἡ Ἀγγλία ἐγνώριζεν ὅτι ἐνομολογήθη τὸ δικαίωμα τῶν σκύλων νὰ καυγαδίζουν μὲ τοὺς σκύλους. Καί... ἐπανηγύρισεν!

ΧΡΙΣΤΟΣ ΡΙΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΕΘΑΥΡΙΟΝ: Δήμαρχος καὶ ...δημαρχίνα.

Ο ΕΞΑΕΡΙΣΜΟΣ ΕΙΝΑΙ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ!

Συγχρονα μηχανήματα ἀερισμοῦ διπλῆς ἐνεργείας, ἀρίστης ἀποδόσεως καὶ ἐμφανίσεως, ἀθόρυβα, μὲ διακόπτας ταχυτήτων. Ἐντοιχίζονται ἢ τοποθετοῦνται σὲ παράθυρα.

ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΕΙΑ: Γ. Π. ΓΟΥΝΑΡΑΣ Α. Ε.
ΟΔΟΣ ΚΑΡΥΤΣΗ 1 - ΤΗΛ. 235.552, 223.185
ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΤΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΩΝ
ΠΑΤΡΑΙ: ΚΑΤ/ΜΑ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΤΡΙΩΝ ΝΑΥΑΡΧΩΝ ΚΑΙ ΑΓΙΟΥ ΑΝΔΡΙΟΥ

Τὸ ἑλληνικὸ φάρμακο εἶναι διεθνῶς ἀνταγωνιστικὸν καὶ μὲ ὑψηλὴν ποιότητα

Ἡ Ἑλληνικὴ φαρμακοβιομηχανία ἠμπορεῖ δικαίως νὰ ὑπερηφανεύεται, ὅτι, μολονότι νέα σχετικῶς, ἐπέτυχε σὲ σύντομο χρονικὸ διάστημα ἕναν ἄθλο, ἄθλο ποὺ εἶναι ἀμφίβολο ἂν μπορεῖ νὰ ἐπιδείξῃ ἄλλος κλάδος τῆς Ἑλληνικῆς βιομηχανίας. Ἐπιγραμματικὰ ὁ ἄθλος αὐτὸς μπορεῖ νὰ συναψισθῇ σὲ μιὰ γενικὴ καὶ βασικὴ διαπίστωση στὴν ὁποία κατέληξε μιὰ πρόσφατη μελέτη τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ σχετικὴ μὲ τὰ προβλήματα τῆς φαρμακοβιομηχανίας, ποὺ εἶδε πρὶν λίγες μέρες τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος.

«Ἡ βιομηχανία αὐτή, ἀναφέρει ἐπὶ λέξει ἡ ἐν λόγῳ μελέτη, κατώρθωσε, ὡς πρὸς τὸ κόστος νὰ ἐπιτύχῃ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἀναμένεται ἀπὸ ὅλους σχεδὸν τοὺς ἄλλους κλάδους τῆς βιομηχανίας νὰ ἐπιτύχουν εἰς τὸ τέλος τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τῆς συμφωνίας συνδέσεως μὲ τὴν ΕΟΚ μεταβατικῆς περιόδου, ἤτοι διεθνές ἀνταγωνιστικὸν κόστος».

Πρόκειται γιὰ μιὰ σαφῆ καὶ πανηγυρικὴ ἀναγνώρισι τοῦ ἔργου τοῦ νέου καὶ δυναμικοῦ αὐτοῦ κλάδου τῆς Ἑλληνικῆς βιομηχανίας, κλάδου ὁ ὁποῖος ἐκτὸς ἀπὸ τὴν καθαυτὸ οἰκονομικὴ σημασία του ἔχει καὶ πολύπλευρη κοινωνικὴ σπουδαιότητα.

Ἀλλὰ ἀκόμη σημαντικώτερο εἶναι ὅτι τὰ ἐπιτεύγματα τῆς Ἑλληνικῆς φαρμακοβιομηχανίας ἐπραγματοποιήθησαν ὑπὸ κάθε ἄλλο παρὰ εὐνοϊκὲς συνθῆκες. Πρῶτ' ἀπὸ ὅλα χωρὶς οὐσιαστικὴ κρατικὴ βοήθεια καὶ λογικὴν καὶ φορολογικὴν ἐπιβάρυνσιν ἰδίως ἐπὶ τῶν χρησιμοποιουμένων πρώτων ὑλῶν ποὺ εἰς τὸ σύνολόν των σχεδὸν εἰσάγονται ἀπὸ τὸ ἐξωτερικόν. Μὲ δυσμενῆ οὐσιαστικῶς διακριτικὴν μεταχείρισιν ἔναντι τῶν ἀλλοδαπῶν παρεμφερῶν βιομηχανιῶν λόγῳ τοῦ μονομερῶς ἰσχύοντος διὰ τὰ ἑλληνικὰ φάρμακα καθεστῶτος κοστολογήσεως. Καὶ τέλος μέσα στὶς συνθῆκες ἀνταγωνισμοῦ τῶν ξένων μεγαθηρίων.

Παρ' ὅλα αὐτὰ ἡ Ἑλληνικὴ φαρμακοβιομηχανία κατώρθωσε νὰ ἀντιμετωπίσῃ νικηφόρως τὶς ἀντίξοες αὐτὲς συνθῆκες καὶ τὸν ξένον ἀνταγωνισμόν. Χάρις στὴν ὀρθολογικήν της ὀργάνωσι, τὸν ἄρτιον ἐξοπλισμόν της, τὴν ἐπιστημονικήν της στελέχωσιν καὶ τὸν πλήρη ἐκσυγχρονισμόν της ἐπέτ